

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: ANITA STAŠKOVÁ

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství pro 1. st. ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Recenzent-vedoucí* diplomové práce:
Mgr. Jana Kouřilová, Ph.D.

Datum odevzdání posudku: 7. 5. 2016

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Ontogeneze výtvarného projevu dle Viktora Lowenfelda a tvorba dnešních dětí mladšího školního věku

BP je zaměřena na kresebný projev dětí mladšího školního věku a jeho porovnání s ontogenetickým modelem Viktora Lowenfelda.

Teoretická část obsahuje řadu důležitých informací, zároveň ale častokrát působí nesouvisle, nepropojeně. Autorka zde (mimo jiné) popisuje typické charakteristiky dětí mladšího školního věku; zmiňuje aspekty kognitivní, emoční a sociální, zcela však pomíjí vývoj motorický (zejména vývoj grafomotoriky) a vývoj percepce (zejména zrakového a prostorového vnímání) a vývoj a vizuomotorické koordinace, byť se tyto faktory také promítají do úrovně kresby a rozvoje kresebných dovedností v mladším školním věku. Autorka se dopouští řady zjednodušujících tvrzení. Např. na s. 10 uvádí, že když dítě při kreslení nepoužije barvu, může to odkazovat na citovou prázdnotu nebo asociální sklony – pravděpodobně je ale mnohem častější, že se v takovém případě jedná o dítě úzkostnější či emočně opatrné. V rámci popisu vývoje výtvarného zobrazování se autorka poměrně málo zabývá situačními vlivy na momentální úroveň kresby (např. vliv únavy či emočního ladění dítěte). Autorka věnuje pozornost také některým kresebným testům, jiné naopak opomíjí – svůj výběr nijak neodůvodňuje. Za zcela zbytečné považuji uvádět test kresby stromu, který se u dětí mladšího školního věku v podstatě nepoužívá; samotné zpracování kapitoly o testu kresby stromu pak nedává smysl. Větší propracování by si zasloužily i kapitoly o didaktice výtvarné výchovy a o tvořivosti (kde by bylo dobré věnovat se speciálně tvořivosti výtvarné).

Jádrem praktické části je posouzení 94 dětských výtvarných artefaktů (což je velmi úctyhodné množství) a jejich komparace se znaky, která pro dané období vymezuje Viktor Lowenfeld. Autorka posuzuje obrázky podle kritérií, ta však blíže nedefinuje. Považovala bych za velmi užitečné, kdyby autorka popisovaná kritéria dokládala např. na konkrétních obrázcích. V praktické části postrádám širší diskusi výsledků, tedy hledání toho, co výsledky vlastně znamenají, hledání jejich souvislosti s jinými výzkumy a také reflexi vlastních výzkumných chyb a limitů výzkumu.

DP disponuje bohatou (ale z hlediska významu nadbytečnou) obrazovou přílohou - autorka kompletně reprodukuje obrázky všech svých respondentů (což je zbytečné, mimo jiné i pro finanční náročnost reprodukcí).

Za problematickou považuji práci s literaturou – autorka na mnoha místech vůbec neodkazuje na zdroje, byť evidentně z nějakých čerpala. V seznamu literatury chybí odkazy na některé v textu uváděné autory, např. na Kyzoura (cit. na s. 18), Trojanovou (cit. na s. 24). Objevují se také opakované chyby ve jménech, např. Burnt (místo Burt), Krejčíková (místo Krejčířová), autorem Kresby tří stromů není Coroze (ale Corboz).

Jazyk DP je mnohdy méně obratný, formulačně ne zcela vytříbený. Objevují se také některé překlepy, kterými pozměňují smysl sdělovaného (např. eleborace místo elaborace na s. 33).

Práci má řadu nedostatků, zároveň ale velmi oceňuji, že autorka zpracovávala přes 90 obrázků, což považuji za časově náročné a pracné.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečných prací, a doporučuji ji proto k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

Otázka k obhajobě:

Jak autorka vnímá limity své práce? Jaké chyby mohly přispět ke zkreslení jejích výsledků?

podpis vedoucího – recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 7. 5. 2016

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------	-------------	-------	-----------